

Pašvaldību vēlēšanu gaidās dodam vārdu politiķiem

Šomēnes redakcijā tikāmies ar sešiem kungiem un dāmu, kuri pārstāvēja septiņus Limbažu novada domes deputātu kandidātu sarakstus. Aicinājumam piedalīties pirmsvēlēšanu diskusijā piekrita visi. Lielākā daļa uz sarunu atsūtīja pārstāvi, kurš sarakstā kandidē ar 1. numuru. Tie bija **Jānis Atis Krūmiņš** no saraksta *Nacionālā apvienība «Visu Latvijai!»–«Tēvzemei un Brīvībai/LNNK»*, **Dagnis Straubergs** no politiskās partijas *Latvijas Reģionu apvienība*, **Jānis Dzeputs** no *Suverēnās varas. Apvienības Jaunlatvieši*, **Aigars Legzdīņš** no Zaļo un Zemnieku savienības, **Diāna Zaļupe** no *Jaunās Vienotības*. Latvijas Zaļo partiju pārstāvēja *trešais numurs Jānis Bakmanis* un Vidzemes partiju sarakstā otrs – **Andris Garklāvs**.

Lielākajai daļai sanākušo šis nebija pirmais izziņiens uz novada (agrākā rajona) politiskās skatuves un pat ne pirmās pašvaldības vēlēšanas. Viņiem gadījies ne tikai roku spiest, bet pie viena galda sēdēt gan kā partneriem, gan oponentiem. D. Straubergs, A. Legzdīņš, J. Bakmanis un A. Garklāvs kopā darbojušies arī šajā domes sastāvā. Sarunu laikā valdīja draudzīga noskaņa. Tiešāka kritika konkurentiem izskanēja tikai no Vidzemes partijas un *Reģionu apvienības* pārstāvjiem, kuri atgriezās pie domstarpībām – tēmas, kas ar zināmu regularitāti tiek apspriesta katrā nesenākajā domes sēdē. Šī iemesla dēļ, nedaudz atkāpjoties no formāta, devām iespēju D. Straubergam atbildēt uz viņam vēlīto kritiku. Klātesošie neiebilā.

Pirmajā sarunas daļā jautājām deputātu kandidātiem par tiem viņu programmā ierakstītajiem punktiem, kas pārsteidza, nešķīta līdz galam pamatoti, radīja bažas, vai solījums var īstenot. Otrajā sarunas daļā centāmies uzzot jautājumus, kuri viņiem varētu nešķīst gluži ērti un patīkami, lai gan viss atkarīgs no uztveres.

Pirmais cēliens – jautājumi par programmām

Latvijas Zaļā partija

– Solāt nodrošināt piekļuvi veselības aprūpei ikvienam iedzīvotājam, īpaši senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti. Kā plānojat to panākt? Arstu trūkst visā Latvijā, arī turīgākās pašvaldības, kas var piedāvāt dažāda veida atbalstu. Limbažos šobrīd trūkst dzīvesvietu. Var, protams, piesaistīt speciālistus, kuri atrauc konsultēt no citas vietas. Bet vai zināt, kādas būs jūsu iniciatīvu kopējas izmaksas?

Atbild Jānis Bakmanis, pensionārs. – Ēsit nāvu runai tikai par medicīnas darbiniekiem, bet arī to, kā cilvēks var nokļūt pie ārsta. Staiceles pusē ir sociālās darbinieks, kurš apkopo pietiekumu informāciju un cilvēkam palīdz nokļūt līdz Limbažiem. Medicīnas darbinieki ir liela problēma visā novadā, dažās apdzīvotās vietās dakteru nav, konkrēti – Staiceilē, bet ir vienošanās ar aptiekas vadītāju, kurā bija pretimnākoša un izbūvēja telpas doktorātam. Speciālistu, ne tikai medicīnas darbinieku, došanos no galvaspilsētas uz provinci nevar panākt pašvaldība viena pati. Bez Saecimas un valdības šāds jautājumu neatrisināt, bet pašvaldībai jābūt iniciatoram. Jābūt sadarbībai ar ministrijām, kā gadījumā ar Salacgrīvas tiltu.

Nacionālā apvienība Visu Latvijai!–Tēvzemei un Brīvībai/LNNK

– Jūsu programmā rakstīts “esam par graustu nojaukšanu”. Kurš gan to neatbalsta! Vai esat apzinājuši, cik nojaucamu graustu ir Limbažu novadā? Cik no tiem ir pašvaldības īpašums, cik privātais? Kādas ir nojaukšanas izmaksas? Vai uzskatāt, ka varēs nojaukt un piedzīt izmaksas? Var sekot tiesdibā...

Jānis Atis Krūmiņš, skolotājs. – Esmu no Liepupes. Mums stāv viens grausts uz pašvaldības īpašuma, ir rakstītas *enītas* vēstules pašvaldībai ar lūgumu novākt, nav skaidrības, kāpēc tas netiek darīts. Mēs, iedzīvotāji, nevaram darboties uz pašvaldības

Auseklja pirmsvēlēšanu diskusijā piedalījās Limbažu novada domes deputātu kandidāti Aigars Legzdīņš (Zaļo un Zemnieku savienība), Jānis Atis Krūmiņš (Nacionālā apvienība «Visu Latvijai!»–«Tēvzemei un Brīvībai/LNNK»), Diāna Zaļupe (Jaunā Vienotība), Dagnis Straubergs (politiskā partija Latvijas Reģionu apvienība), Jānis Bakmanis (Latvijas Zaļā partija), Jānis Dzeputis (Suverēnā vara. Apvienība Jaunlatvieši) un Andris Garklāvs (Vidzemes partija). Vieta, kurā iemūžināta tikšanās, ir zīmīga – Baumanu Kārļa laukums Limbažos, kura sakārtošanu gaida daudz pilsētnieku

Jānis Dzeputis, uzņēmējs. – Prieks, ka jūs atbalstāt šībrīža domi. Esmu skatījies arī pašvaldības mājaslapā, tur viss diezgan smuki sakārtots, bet vizuālais tēls ir tikai viena daļa. Pamanīju, ka bija izsludināts konkurss reemigrantu atbalstam, lai viņi atgrieztos Latvijā un veidotu uzņēmumus. Pirmajā konkursā vispār nevienš nepiedalījās, otrajā tikai viens uzņēmējs, kurš arī viņnēja. Ja ir tik maza atsaucība, tad konkurss netiek pietiekami popularizēts. Vajadzētu vairāk sadarbības un iepazīties ar uzņēmējiem.

– Vai Jums kā uzņēmējam ir saikne ar pašvaldību?

– Es dzīvoju Skultē, bet strādāju Rīgā. Man ir liela uzņēmējdarbība.

– Vai nodokļus maksājat Rīgā?

– Jā, tieši tā. Atercos, Skultes pagastā bija viens uzņēmēja palīgasauciens – viņš nevarēja atvērt stāvlaukumu smagajām mašīnām pie Tallinas šosejas. Viņam vajadzēja dažādas atļaujas no pašvaldības, *Latvijas valsts ceļiem*, Valsts vides dienesta. Process ilga vairāk nekā pusgadu. Viņš ilgi cīnījās. Iespējams, uzņēmēji ir arī kūtri, bet minētās piemērs pierāda, ka kaut kur saikne ar viņiem ir pārtrūkusi.

Uzņēmējdarbība ir valsts asinsrite, bez tās nevar iedomāties nevienu pašvaldību. Es vairāk strādāju Rīgā, tāpēc tādi piemēri... Man daži uzņēmēji teikuši, ka nav atbalsta, kas saistīts ar ezeru apsaimniekošanu, nevar reizēm aizklauvēties līdz tām durvīm, lai viņus saklausītu.

Vidzemes partija

– Jūs pasludināt, ka piesaistīsiet ģimenes un speciālistus, veicinot īres namu būvniecību. Kā to darīsiet?

Andris Garklāvs, Limbažu novada domes deputāts.

Diezgan liela problēma ir banku un arī valsts atbalsta politika. Programmas *Altum* priekšrocības tendenciozi tiek piemērotas teritorijām, kas skaitās ekonomiski aktīvas. Privātie vai individuālie uzņēmēji, arī īpašnieki, kuri vēlas būvēt sev mājas, vāji tiek atbalstīti ar kredītiem un līdzekļiem. Ir divu veidu iespējas. Viena ir nodot privātuzņēmējiem sabiedriskās vai pašvaldības ēkas, kas zaudējušas savu nozīmi. Varētu radīt iespējas līdzekļu piesaistei. Otra lieta – jāaicina būvniecī. Iepriekšējā sasaukumā izrādījū iniciatīvu, un

braucām pieredzes apmaiņā uz Valmieras īres namiem. Saskaņotām pietiekami daudz iespēju. Tas gan neguva atbalstu pašvaldībā.

Vēl vajadzīga pašvaldības pretimnākšana attiecībā uz dokumentiem un zemes [izmantošanas] iespējām. Tāpat nepieciešama privātu investoru piesaiste. Tā atkarīga no valstiskām programmām. Parudzisimies uz Smiltieni, Cēsīm, Siguldu, Valmieru – viss notiek. Mums ir duāla situācija: it kā cilvēku skaits samazinās, bet jauniem speciālistiem, kādi vajadzīgi daudzās nozarēs, īsti nav, kur dzīvot. Būvēt kaut ko jaunu šobrīd ir diezgan neiespējami, banku inertās attieksmes, kredītešanas politikas dēļ.

– Vai varam salīdzināt Limbažu novadu ar Siguldu, Cēsīm un Valmieru? Kā pašvaldības var mainīt valsts un banku politiku?

– Nav tā, ka Sigulda, Cēsis un Valmiera ir atšķirīgas. Valmierā būvēt īres namus sākotnēji šķīta neiespējami, bet bija pašvaldības pretimnākšana un interese šo jautājumu kārtot. [Valmieras] namsaimniekam tika piešķirts pilnvaras rīkoties ar iniciatīvam ēku būvniecībā. Tur tika būvēts bez valsts atbalsta. *Siguldas Būvmeistars* nāca ar iniciatīvu un saņēma pašvaldības atbalstu par zemēm, kurās būvēt, ceļu izveidi. Pašvaldība tiešā veidā nav būvnieks, nav attīstītājs. Ja valstij ir tāda attieksme un pašvaldība nav ieinteresēta, tad ir sarežģīti. Cik notiks ar privātām iniciatīvām, tik arī būs. Un tas arī parādās – kas tad iepriekšējā periodā mums te ir uzbūvēts?

Zaļo un Zemnieku savienība

– Jūs iedzīvotāju drošības palielināšanai piedāvājat apzināt nepieciešamas patvertņu izbūves vietas un tās veidot. Vai esat rēķinājuši, cik patvertnes nepieciešamas Limbažu novadā? Kādas būs izmaksas un naudas avots? Ēkas, zem kurām atrodas kādreizējās patvertnes, ir ne tikai pašvaldības, bet arī privātpašūms, kurā pašvaldība ieguldīt nedrīkst.

Aigars Legzdīņš, Limbažu novada domes deputāts.

Manuprāt, mums bija citādāk rakstīts, bet mēģināšu pakomentēt. Cilvēki vienkārsi nezina, kur patvertnes atrodas, to vajadzētu atgādināt. Viņiem ir bažas, nevienš arī nesa-

Otrais cēliens – neērtais jautājums

– Latvijas Zaļās partijas sarakstā ir daudz kandidātu, kuri ir saistīti ar Alojas un Staiceles pusi. Jūs vienmēr esat īpaši aizstāvējis Staiceles intereses. Vai vēlētajam nav pamats bažām, ka *vilksiet deķi uz stārķu pilsētu* pusi?

J. Bakmanis: – No 1997. līdz 2005. gadam biju Limbažu rajona padomes priekšsēdētājs. Neatceros, ka būtu vilcis naudas maku uz Staiceles pusi. Šī sasaukuma domē, kurā es trīs gadus strādāju, vadot izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteju, nebija gandrīz neviena ar Staieli saistīta jautājuma, un tā noko īpašu vairāk par citiem nav saņēmusi. Alojai šī sasaukuma laikā ir veiksmes stāsts – ja nebūtu valsts programmas, kurā piešķir finansējumu saistībā ar vidusskolas slēgšanu, tā nekad nedabūtu vareno atbalstu Baltās skolas sakārtošanai. Jautājums par skolu tīklu ir ļoti sarežģīts. Uzskatu, ka skolas maksimāli jā saglabā. Viļķenes pamatskolas gadījumā slēgšana bija garš process, bet nevienš noko nedara. Latvieši ir kūtri. Mans galvenais iemesls iet politikā, iestāties partijā, ir, lai būtu ne tikai vārdi.

– Jūsu partijai pārmet populismu, to, ka nosodāt, bet risinājumus nepiedāvājat.

– Man šeit ir lapa, kurā uzskaitīti 30 labie darbi, ko esam trīs gados paveikuši. Es zinu – esam jaunīgie, tāpēc mums ir cīņa ar spēcīgiem oponentiem. Tas ir skaidrs. Jā, bet nu mēs darīsim visu, ko iespējams.

– Vidzemes partijai jājautā par tā sauktajām sarkanajām līnijām. Jūsu saraksta galvā, starp līderiem ir tādi, kuri pāduši asu kritiku šībrīža domes koalīcijai. Ir kādreizējie koalīcijas sabiedrotie, kuri no darba pašvaldībā aizgājuši, aizcērtot durvis. Vai tas nenozīmē, ka ir partijas, ar ko neesat gatavi sadarboties? Vai nav risks, ka atkal paliksiet opozīcijā un nevarēsiet piedzīt vēlētajiem solīto?

A. Garklāvs: – Sarkanās līnijas veido konkrēti cilvēki – personāļi. Atkarībā no sistēmas personai ir lielāka vai mazāka ietekme. Strauberga kungs pauž, ka opozīcija saka *viss ir slikti*. Opozīcija lielākoties uzzod jautājumus. Ja kāds uztver to kā nopelumu, tā ir personīga problēma. Sarkano līniju mums nav, tās, visticamāk, netiks novilkts. Viss ir atkarīgs no tā, kādas personālijas ir kādām ambīcijām satiksies nākamajās dienās pēc vēlēšanām.

Sēdes vadītājam jāvada sapulce, nevis jāaizvairo tās dalībnieki. Dagna Strauberga sēžu vadīšana ir ārkārtīgi nekorekta. Ja pa viņu pārākpa procedūra, nav īsti pareizi, ja vairākums nobalso par lēmuma projektu un tas iegūst likumīgu spēku.

– Vai diskusijas par procedūras ievērošanu neattālinā no mērķa – iedzīvotāju svarīgu lēmumu pieņemšanas?

– Katrs lēmums kādu skatu personīgi vai sabiedriski, viņš to izjūt, jā. Lietas, kas konkrētu cilvēku neinteresē, viņam šķiet notērēts laiks, Strauberga kungs to regulāri uzsver. Tās ir mulķības, ka mērķis ir pieņemt korektu lēmumu.

– Tātad Strauberga kungs sēdes vada nekorekti, bet Jūs neizsēdāzat, ka nākamajā domē varētu sadarboties?

– Tās ir pilnīgi dažādas lietas. Tās, kuras man ir principiāli nepieņemamas, par tādām vienmēr saukšu. Tas, ka vispārīgi varētu būt kaut kāda sadarbība turpmāk, nav izslēgts. Ar partiju lielākoties man problēmu, tas, ka

– Šobrīd to darām, lai informētu iespējami vairāk novada iedzīvotāju. Izdevums nav vienīgais veids, ir arī līgums ar televīzijas kanālu *ReTV*. Tas nav slikti. Šīzētos reklamējam dažādas pasākumus. Tūristus mums vajag.

– Kāds ir Sabiedrisko attiecību nodaļas budžets?

– No galvas uzreiz nepateikšu.

– *Suverēnā vara. Apvienība Jaunlatvieši* ir pāduši apņēmību kandidēt visās pašvaldības. Vai tā ir pareizā motivācija? Rodas aizdomas, ka saraksts izveidots tāpēc, ka vajag. Tās pastiprina fakts, ka jūsu saraksts ar 10 kandidātiem ir visisākais.

J. Dzeputis: – Mēs strādājam tikai trīs gadus. Lielākajai daļai manu oponentu politikā ir 20 un vairāk gadu pieredze. Neviena partija šeit nav jaunāka par 10 gadiem. Ir strādājis pie biedru skaita. *Suverēnajai varai* ir nepilni trīs gadi, esmu viens no tās veidotājiem un paspēju kandidēt iepriekšējās Saecimas vēlēšanās.

Eju politikā kā uzņēmējs, kuram ir četri bērni. Kādu dienu sēdējām pie galda un dēls man teica: – *Mēs Latvijā neredzam perspektīvu. Vīdriņākais brauksim projām*. Tad man saņņaudzās sirds. Kas notiek? Ko es atstāju jaunajai paaudzei? Mēs te nepārtraukti lamājam visus par to, ko viņi izdarījuši, bet nevienš noko nedara. Latvieši ir kūtri. Mans galvenais iemesls iet politikā, iestāties partijā, ir, lai būtu ne tikai vārdi.

– Jūs partijai pārmet populismu, to, ka nosodāt, bet risinājumus nepiedāvājat.

– Man šeit ir lapa, kurā uzskaitīti 30 labie darbi, ko esam trīs gados paveikuši. Es zinu – esam jaunīgie, tāpēc mums ir cīņa ar spēcīgiem oponentiem. Tas ir skaidrs. Jā, bet nu mēs darīsim visu, ko iespējams.

– Vidzemes partijai jājautā par tā sauktajām sarkanajām līnijām. Jūsu saraksta galvā, starp līderiem ir tādi, kuri pāduši asu kritiku šībrīža domes koalīcijai. Ir kādreizējie koalīcijas sabiedrotie, kuri no darba pašvaldībā aizgājuši, aizcērtot durvis. Vai tas nenozīmē, ka ir partijas, ar ko neesat gatavi sadarboties? Vai nav risks, ka atkal paliksiet opozīcijā un nevarēsiet piedzīt vēlētajiem solīto?

A. Garklāvs: – Sarkanās līnijas veido konkrēti cilvēki – personāļi. Atkarībā no sistēmas personai ir lielāka vai mazāka ietekme. Strauberga kungs pauž, ka opozīcija saka *viss ir slikti*. Opozīcija lielākoties uzzod jautājumus. Ja kāds uztver to kā nopelumu, tā ir personīga problēma. Sarkano līniju mums nav, tās, visticamāk, netiks novilkts. Viss ir atkarīgs no tā, kādas personālijas ir kādām ambīcijām satiksies nākamajās dienās pēc vēlēšanām.

Sēdes vadītājam jāvada sapulce, nevis jāaizvairo tās dalībnieki. Dagna Strauberga sēžu vadīšana ir ārkārtīgi nekorekta. Ja pa viņu pārākpa procedūra, nav īsti pareizi, ja vairākums nobalso par lēmuma projektu un tas iegūst likumīgu spēku.

– Vai diskusijas par procedūras ievērošanu neattālinā no mērķa – iedzīvotāju svarīgu lēmumu pieņemšanas?

– Katrs lēmums kādu skatu personīgi vai sabiedriski, viņš to izjūt, jā. Lietas, kas konkrētu cilvēku neinteresē, viņam šķiet notērēts laiks, Strauberga kungs to regulāri uzsver. Tās ir mulķības, ka mērķis ir pieņemt korektu lēmumu.

– Tātad Strauberga kungs sēdes vada nekorekti, bet Jūs neizsēdāzat, ka nākamajā domē varētu sadarboties?

– Tās ir pilnīgi dažādas lietas. Tās, kuras man ir principiāli nepieņemamas, par tādām vienmēr saukšu. Tas, ka vispārīgi varētu būt kaut kāda sadarbība turpmāk, nav izslēgts. Ar partiju lielākoties man problēmu, tas, ka

viņi atbalsta priekšsēdētāja izvirzītos lēmumus un kadru iznīdēšanas politiku...

– Vajadzētu dot iespēju Strauberga kungam atbildēt?

– Dodiēt, man nav nekas pretī. D. Straubergs: – Mums koncepts principā pilnībā atšķiras. Mūsu uzdevums un galvenais mērķis ir panākt lēmumu pieņemšanu, lai varam sakārtot lietas Alojā, Staiceilē, Salacgrīvā, Limbažos, – lai tās iet uz priekšu. Domes sēdēs galvenokārt runā Garklāva kungs. Saskaņā ar reglamentu vispirms deputātam ir jāuzdod jautājums un pēc tam sākas debates. Viņš manipulatīvi sākumā pasaka *viss ir ļoti slikti* un tikai tad uzzod jautājumu. Protams, neviena speciālista atbilde viņu neapmierina. Mans uzdevums ir šo manipulāciju novest līdz kaut kādam rezultātam. Viņiem esmu teicis – ja ir nelikumības, kāpēc VARAM tās nav apturējusi? Padomāiet paši. Ja Vidzemes partija maina savu nostāju, pievērsās praktiskam darbam, kāpēc lai mēs nesastrādātos!

– Arī Zaļo un Zemnieku savienībai jātaisim darbu sarkanajām līnijām. Esat gana daudz ieblīdūši pret šībrīža koalīcijas lēmumiem. Jūsu sarakstā ir cilvēki, kuri aizgājuši no darba pašvaldībā, jo bija nesaskaņas ar domes vadību. Vai apsverat iespēju sadarboties ar tiem, kuri ir pašvaldības vadībā šobrīd?

A. Legzdīņš: – To cilvēku vārdā, kuri aizgājuši no darba pašvaldībā kaut kādu iemeslu dēļ, droši vien nevarēs atbildēt. Ja sarkanās līnijas novēlk, tad pavissam mulķīga ir situācija, kad kādā brīdī nekās tās pārķārt. Skatīsimies, kas tad beigu beigās domēs tiks ievēlēts. Mēs jau viens otru vairāk vai mazāk pazīstamam. Pašvaldības domē ir salīdzinoši mazāk lielās politikas, jārisina saimnieciski jautājumi. Manuprāt, sadarbības ir iespējams visiem. Jā, tas atkarīgs no personībām. Mēs apmēram zinām, kurš ko pārstāv, ko ir darījis. Mums svarīgi, lai novadā būtu attīstība. Ja domas nesakrītīs, droši vien nesadarbosimies.

– *Jaunās Vienotības* sarakstā no 15 kandidātiem 11 ir saistīti ar pedagogu – ir skolotāji, treneri. Vai nav pārāk daudz vienas jomas pārstāvju? Varēsiet pārstāvēt arī citas sabiedrības grupas?

D. Zaļupe: – Mums ir vienkārsī ideāls saraksts. Skolotājs ir katrā no mums, un pat vairāki. Tas, kādi cilvēki esam kļuvuši, lielā mērā bijis atkarīgs no skolotājiem, kuri mums bijuši. Ja mūsu sarakstā ir labi skolotāji, viņi var dot pienesumu sabiedrībai. Konkrēti man ir ne tikai pedagogiskā izglītība, bet ir arī vidējā ekonomiskā. Esmu bijusi vadītāja arī saimnieciskās lietās, piemēram, Olimpiskajā centrā *Limbaži*. Turklāt es politikā esmu un gan valsts, gan pašvaldības norisēm sekoju 30 gadus. Arī citi mūsu saraksta pedagogi ir mazie un individuālie uzņēmēji.

– Vai *Jaunā Vienotība* ir partija, kas sekmiņi pārvalda valsti?

– Valsti nepārvalda tikai *Jaunā Vienotība*, bet Ministru kabinets un Saecima, nevis Evika Siliņa un pāris ministru. Valdībā ir trīs partijas. Tas ir komandas darbs. Ja *Jaunajai Vienotībai* būtu 51 balss Saecimā, valstij varbūt būtu labāk.

– Vai Jums, iekļūstot novada domē, būtu kāda priekšrocība no ciešajām saitēm ar partiju, kura pārstāvēta valdībā?

– Sadarbība ir fantastiska. Es personīgi piedalos gandrīz katrā valdes sēdē. Ja ir kāda konkrēta vajadzība, varu ierasties jebkurā valdes sēdē. Vairābi personīgi pazištu pat vairāk ministru nekā viens otrs no citiem sarakstiem. Varu vakarā pazvanīt finanšu ministram. Premjere uzreiz nepacels klausuli, bet, ja jautājums būs svarīgs...

Publikāciju sagatavoja **Linda TAURINĀ** un **Edmunds IMŠA**

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

MAF

Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Personības spēks» īstenotāja – SIA «Izdevniecība Auseklis».

Projekta Nr. 2025.LV/RMA/1.6.1/018